

автоматичному режимі. Щодо адміністративних правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксованих за допомогою працюючих в автоматичному режимі спеціальних технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису, які належать до адміністративної юрисдикції органів внутрішніх справ (Національної поліції), відсутність необхідності складання протоколу про такі адміністративні правопорушення, на нашу думку, є цілком обґрунтованою, оскільки факт вчинення таких правопорушень зафіксовано відповідними технічними засобами. Проте, відсутність необхідності складання протоколу про всі інші адміністративні правопорушення, які належать до адміністративної юрисдикції органів внутрішніх справ (Національної поліції), які не пов'язані з порушенням правил дорожнього руху чи безпекою руху транспорту (відповідно до ч. 1 ст. 222 КУпАП це більше 30 складів адміністративних правопорушень), є, на нашу думку, необґрунтованою, оскільки це звужує обсяг процесуальних прав осіб, які притягуються до адміністративної відповідальності за вчинення адміністративних правопорушень, передбачених цими статтями КУпАП, адже в таких випадках особа, яка притягується до адміністративної відповідальності, фактично позбавляється право висловити свою незгоду з інкримінованим їй адміністративним правопорушенням та сформулювати свою позицію з цього приводу, що можна було зробити, як правило, лише у відповідній графі протоколу про адміністративне правопорушення.

Григор'та М.Р., студентка 2-го курсу факультету соціології та права Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут";

Науковий керівник: Іі цепко В.В., викладач кафедри публічного права Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут"

Забезпечення прав на рівність та доступність особам з вадами зору

Зараз наша держава переживає скрутні часи і всі ми вже звикли не чекати від неї допомоги та покладатися тільки на свої сили, але що ж робити людям, які не є повноцінними у цьому суспільстві, наприклад особи з вадами зору та повністю незрячі. Адже на сьогоднішній день держава фактично не створила для них жодних умов для їх самостійного пересування містом, що є порушенням ст.4 Закону України "Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні" від 21.03.1991р., Державних будівельних норм України 2.2-17:2006, а також порушення умов Конвенції про права інвалідів від 13.12.2006р. та Факультативного протоколу до неї від 13.12.2006р., в якій йдеться про те, що держава має вживати належних заходів для розробки та дотримання стандартів, що передбачають доступність до об'єктів та послуг людей з вадами зору. То ж метою нашого дослідження було розглянути міжнародні акти та стандарти, які безпосередньо стосуються доступності навколишнього середовища для людей з вадами зору і дослідити на скільки вони дійсно використовуються на практиці в Україні.

Конвенція спрямована на захист і заохочення прав інвалідів, ліквідацію дискримінації по відношенню до них, забезпечення їх права на роботу, охорону здоров'я, освіту і повну участь у житті суспільства, доступ до правосуддя, особисту недоторканність, свободу від експлуатації і зловживань, свободу пересування, індивідуальної мобільності і т.д. Конвенція не закріплює нових прав інвалідів, але вказує шляхи реалізації загальноновизнаних прав людини відносно інвалідів.

В п. 25, 26, 27 Резолюції 48/96 Генеральної Асамблеї ООН «Стандартні правила забезпечення рівних можливостей для інвалідів» від 20 грудня 1993р. конкретизовано принцип рівності інвалідів:

«25. Принцип рівності прав припускає, що потреби всіх без винятку індивідуумів мають однаково важливе значення, що ці потреби повинні служити основою планування в суспільстві і що всі кошти слід використовувати таким чином, щоб кожен індивідуум мав рівні можливості для участі в житті суспільства.

26. Інваліди є членами суспільства і мають право залишатися жити у своїх громадах. Вони повинні отримувати підтримку, в якій вони потребують, в рамках звичайних систем охорони здоров'я, освіти, зайнятості та соціальних послуг.

27. Після досягнення інвалідами рівних прав вони повинні також мати рівні обов'язки. У міру отримання інвалідами рівних прав суспільство вправі очікувати від них більшого. У рамках процесу забезпечення рівних можливостей необхідно створити умови для надання допомоги інвалідам, з тим щоб вони могли повною мірою виконувати свої обов'язки як члени суспільства». Правило 5 цієї ж резолюції «Доступність» говорить про те, що державам слід визнати важливість забезпечення доступності в процесі створення рівних можливостей для інвалідів у всіх сферах життя суспільства. Що стосується осіб, які мають будь-які форми інвалідності, то державам слід:

а) здійснювати програми дій з тим щоб зробити матеріальне оточення доступним для інвалідів;

б) вживати заходів для забезпечення їм доступу до інформації та комунікаціям.

Розберемося ж що взагалі, що являє собою доступ до матеріального оточення та до інформації та спілкування і якими стандартами вони регульовані.

Згідно до пункту а) «Доступ до матеріального оточення» Правила 5 Резолюції 48/96 :

- Держави повинні забезпечити, щоб архітектори, інженери будівельники та інші фахівці, які в силу своєї професії займаються проектуванням і створенням матеріального оточення, мали доступ до адекватної інформації про політику з питань, що стосуються інвалідів, і про заходи щодо забезпечення доступності.

- При проектуванні і створенні матеріального оточення слід з самого початку процесу проектування включати вимоги про його доступність.

- При розробці стандартів і норм, що регулюють доступність для інвалідів, слід проводити консультації з організаціями інвалідів. Їх слід також залучати до участі в ній діяльності на місцях з самого початку етапу планування при розробці проектів будівництва громадських об'єктів, що дозволить забезпечити максимальний ступінь доступності для інвалідів до матеріального оточенню.

А згідно до пункту б) «Доступ до інформації та комунікацій» Правила 5 цієї ж Резолюції:

- Держави повинні розробляти стратегії, покликани зробити інформаційні послуги та документи доступними для різних груп інвалідів. Повинні застосовуватися шрифти Брайля,

фонографічні записи, великі шрифти та інші відповідні технології, тим щоб особи з дефектами зору мали доступ до письмової інформації і документації. Так само слід застосовувати відповідні технології для забезпечення доступу до звукової інформації осіб з дефектами слуху або труднощами розуміння.

- Держави повинні спонукати засоби масової інформації, особливо телебачення, радіо та газети, забезпечувати доступність їхніх послуг.

- Державам слід забезпечувати, щоб нові комп'ютеризовані інформаційні системи послуг, що надаються населенню, були з самого початку їх використання або в результат необхідної адаптації доступними для інвалідів.

Тобто питання доступності навколишнього світу для інвалідів давно і досить чітко врегульовано на міжнародному рівні.

Тепер розглянемо безпосередньо проблеми доступності і невідповідність міжнародним стандартам умов, які ми маємо і Україні на сьогоднішній день :

> На вулиці:

- за міжнародними стандартами кожна перша та остання сходинка на всіх сходах у всіх громадських місцях повинні бути помічені спеціальною рельєфною смугою. Натомість у нас чомусь вирішили на цьому зекономити і більшість сходинок покрили просто жовтими смугами, які намальовані звичайною фарбою.

- світлофори по всьому місту мають бути обладнані динаміком, що видає відповідні звукові сигнали (таких у Києві вдалося знайти тільки 6).

- усі бордюри, що відділяють проїжджу частину від тротуару, а також усі перешкоди на тротуарі мають бути пофарбовані у білий або яскраво-жовтий колір. Але, як ми бачимо, зараз більшість перешкод та бордюрів мають на собі двоколор державного прапору, а деякі взагалі сірого кольору, що не залишає жодних шансів помітити їх людям з вадами зору.

- оснащувати будинки та інші об'єкти знаками з назвою вулиць, виконаними абеткою Брайля у формі що легко читається і є зрозумілими.

> У метрополітені:

- також вищезгадані рельєфні смуги мають бути і на платформах метрополітену. Так, на нових станціях метро ці смуги є, проте взяти будь-яку стару станцію метро, наприклад, "Політехнічний інститут", то там навіть і звичайною фарбою ніякої смуги не проведено, а це, як нам відомо, може призвести до трагічних наслідків.

- карта-схема метрополітену повинна бути адаптована для незрячих та написана шрифтом Брайля. Такі карти вже є на шістьох станціях Київського метрополітену.

- на платформі повинен знаходитись черговий, який зобов'язаний, в разі потреби, провести незрячого пасажирів або пасажирів з порушенням зору. В нашій країні таке дійсно діє, але на жаль цього замало, оскільки не всі незрячі пасажирів мають якісь "характерні ознаки" (наприклад, чорні окуляри, тростину тощо.)

> У наземному транспорті:

- всі поручні у транспорті мають бути яскравого жовтого або зеленого кольору. Дійсно, в тролейбусах нового зразка ці норми дотримані, а от тролейбусах старішого зразка (яких по місту досить багато) розфарбовувати поручні чомусь ніхто не захотів.

- у кожному виді громадського транспорту має бути динамік, з якого чітко звучить назва зупинки. Ця норма дотримана далеко не в усіх тролейбусах, трамваях та автобусах, хоча є вкрай необхідною для людей з обмеженими можливостями.

Отже, проаналізувавши усе вищесказане, можна зробити висновок що існує ряд проблем і вони потребують негайного вирішення, адже від дотримання умов доступності залежить не тільки право людей з дефектами зору на рівність, а й безпосередньо їх життя та здоров'я. Тому для вирішення цих проблем ми пропонуємо наступні кроки:

1) Запровадити моніторинг архітектурної доступності суспільної інфраструктури. Це соціальне дослідження, спрямоване на систему збору та аналізу інформації про фактичну наявність умов доступності об'єктів державної, транспортної та комерційної інфраструктури, для людей з інвалідністю.

2) Встановити соціальну відповідальність підприємств.

Тобто кожен підприємець повинен дотримуватися вищезгаданих стандартів при будівництві свого підприємства і дбати про доступність до об'єктів та послуг людей з вадами зору.

3) Заохочувати та підтримувати спеціалізовані громадських об'єднання. Тобто тих організацій, що займаються розвитком технологій для вироблення спеціальних знаків, позначок та смуг, згідно міжнародних стандартів та безпосередньо їх виробництвом.

4) Закріпити обов'язок забезпечення прав інвалідів на їх прилеглий території. Тобто закріпити відповідальність за дотримання норм на прилеглих територіях місця проживання інвалідів за районними адміністраціями цих територій.

5) Встановити ретельний контроль за дотриманням "ДБН України" в системі ліцензування більшості сфер комерційної діяльності. Тобто при видачі ліцензій внести пункт обов'язкової наявності умов доступності об'єктів господарської діяльності для інвалідів.

Єсипенко Ю.О., студентка 2-го курсу факультету соціології і права Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»

Науковий керівник: Іщепко В.В., викладач кафедри публічного права Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»

Правовий статус біженців в міжнародному праві та законодавстві України

Міжнародною спільнотою неодноразово робилися спроби вирішити проблему правового статусу біженців шляхом розробки й прийняття міжнародних універсальних угод та удосконалення національного законодавства. У глобальному масштабі дане питання залишається пріоритетним напрямком у діяльності Організації Об'єднаних Націй. Під її егідою 28 липня 1951 р. була прийнята Конвенція про статус біженців, яка є основним міжнародно-правовим документом, що регулює правовий статус вказаної категорії осіб та захищає їх основні права та свободи. 16 грудня 1966 р. було прийнято Протокол, що стосується статусу біженців. Його поява розширила сферу дії Конвенції 1951 р. У системі ООН у 1950 р. було створено Управління Верховного комісара у справах біженців, головним завданням якого є допомога та захист біженців у світі.